

2 0 1 2

(November)

PHILOSOPHY

(General)

Course : 301

(Indian Philosophy—II)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

1×8=8

Find out the correct answer :

(a) সাংখ্য দৰ্শনৰ মতে প্ৰকৃতি দুটা / তিনিটা / পাঁচটা গুণৰ
সমাহাৰ।

Sāṃkhya philosophy holds that Prakṛti is the
equilibrium of two / three / five guṇas.

(b) যোগ দৰ্শনৰ মতে 'চিত্তবৃত্তি' দুই / তিনি / পাঁচ
প্ৰকাৰৰ।

According to Yoga philosophy, the
modification of 'Chitta' are of two / three /
five.

- (c) শংকৰৰ মায়াবাদৰ বিৰুদ্ধে ৰামানুজ তিনটা / পাঁচটা / সাতটা আপত্তি উত্থাপন কৰিছিল।

Rāmānuja put forwarded three / five / seven charges against Saṁkara's Māyāvāda.

- (d) শংকৰৰ মতে জগত সৎ / অসৎ / মিথ্যা।

According to Saṁkara, the world is sat / asat / mithyā.

- (e) বৈদিক সাহিত্যত তিনি / পাঁচ / ছয় প্ৰকাৰৰ বেদান্ত আছে।

There are three / five / six kinds of Vedānta in Vedic literature.

- (f) বেদৰ মতে প্ৰত্যেক ব্যক্তিয়ে জগতত দুই / তিনি / পাঁচ প্ৰকাৰৰ ঋণ লৈ জন্মগ্ৰহণ কৰে।

According to Veda, every individual takes birth in this world with two / three / five Ṛṇas.

- (g) বৌদ্ধ দৰ্শনত দুখ নিবৃত্তিৰ বাবে পাঁচটা / আঠোটা / বাৰটা পথৰ সন্ধান পোৱা যায়।

In Buddhism, there are Five / Eight / Twelve Fold Path for the cessation of sufferings.

- (h) যোগ দৰ্শনৰ প্ৰবৰ্তক হ'ল গৌতম / কণাদ / পতঞ্জলি।

The founder of Yoga philosophy is Gautama / Kaṇāda / Patañjali.

2. চমু টোকা লিখা :

4×4=16

Write short notes on :

- (a) সাংখ্য দৰ্শনৰ বহুপুৰুষবাদ

Sāṁkhya philosophy's plurality of the Puruṣas

- (b) অদ্বৈত বেদান্তৰ 'মায়া'

'Māyā' in Advaita Vedānta

- (c) ৰামানুজৰ দৃষ্টিত জীৱ আৰু ব্ৰহ্মাৰ সম্বন্ধ

The relation between Jīva and Brahman from the standpoint of Rāmānuja

- (d) বৌদ্ধ দৰ্শনৰ অষ্টাংগিক মার্গ

Eight-fold Path in Bauddha philosophy

3. প্ৰকৃতি কি? সাংখ্য দৰ্শনে কিদৰে প্ৰকৃতিৰ অস্তিত্ব প্ৰমাণ কৰে?

3+8=11

What is Prakṛti? How does Sāṁkhya philosophy prove the existence of Prakṛti?

অথবা / Or

যোগ দৰ্শনত 'চিত্ত' বুলিলে কি বুজায়? এই প্ৰসংগত 'চিত্তবৃত্তি' আৰু 'চিত্তবৃত্তি নিৰোধ' সম্পৰ্কে চমু আলোচনা কৰা।

11

What is meant by 'Chitta' in Yoga philosophy? In this context, discuss briefly 'Chittavṛtti' and 'Chittavṛttinirodha'.

(Turn Over)

(4)

4. ব্রহ্ম সম্পর্কীয় শংকরাচার্যৰ মত ব্যাখ্যা কৰা।

Explain Saṅkarāchāryya's view of Brahman.

অথবা / Or

শংকৰৰ মায়াবাদৰ বিৰুদ্ধে ৰামানুজে আগবঢ়োৱা 'সপ্তধানুপপত্তি' আলোচনা কৰা।

Discuss the 'seven-fold objections' of Rāmānuja against Saṅkara's doctrine of Māyā.

5. বেদ আৰু উপনিষদত আলোচিত 'ধৰ্ম' সম্পর্কীয় ধাৰণাৰ চমু বৰ্ণনা দাঙি ধৰা।

Give a brief description of the concept of 'Dharma' as discussed in the Vedas and Upaniṣads.

অথবা / Or

বৈদিক নীতিশাস্ত্ৰত বৰ্ণিত 'বৰ্ণশ্ৰম' আৰু 'চতুৰাশ্ৰম' ধাৰণাৰ চমু ব্যাখ্যা দাঙি ধৰা।

Give a brief explanation of the concept of 'Varṇāśrama' and 'Caturāśrama' as depicted in the Vedic ethics.

6. বৌদ্ধ দৰ্শনৰ চাৰি মহান সত্যৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।
- Discuss in brief the Four Noble Truth of Bauddha philosophy.

(5)

অথবা / Or

জৈন দৰ্শনৰ 'অনুব্রত' আৰু 'মহাব্রত'ৰ বিষয়ে চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

Explain briefly the concept of 'Anuvrata' and 'Mahāvratā' of Jaina philosophy.

7. ভাগৱদ গীতাৰ 'নিষ্কাম কৰ্ম' মতবাদটো চমুকৈ আলোচনা কৰা।
- Discuss in brief the doctrine of 'Niṣkāma Karma' of the Bhāgavad Gītā.

অথবা / Or

গান্ধীজীৰ অহিংসা নীতিটো বিশ্লেষণ কৰা।

Analyse Gāndhiji's doctrine of Non-violence.
